БІЛЕТИ З КУРСУ МАТЕМАТИЧНІ ОСНОВИ ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 1

- 1. Означення групи, кільця і поля. Ізоморфізм та гомоморфізм груп.
- 2. Криптосистеми, їх різновиди та характеристика. Що називається криптографічною системою та простором ключів.
- 3. Зашифрувати шифром Віженера повідомлення "СТУДЕНТ" з ключем "ЗНАН-НЯСИЛА".

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 2

- 1. Означення кільця та найпростіші властивості кілець. Яка область називається областю цілісності.
 - 2. Описати основні способи ламання шифрів.
- 3. Зашифрувати методом біграм слово "YES" за допомогою матриці з рядками (2,3) і (7,8).

- 1. Означення поля. Різновиди скінченних полів. Дайте означення характеристики поля. Яке поле називається полем характеристики нуль?
 - 2. Шифр Шаміра, його властивості. Зашифрувати повідомлення 21 цим шифром.
- 3. Які шифри називаються гомофонічними? Зашифрувати цим шифром повідомлення "ЯТИЯТИ"в кільці лишків Z_{25} .

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 4

- 1. Теореми Ойлера і Ферма. Тестування числа на простоту на основі теореми Ферма.
 - 2. Довести, що кільце лишків Z_m за модулем простого числа m буде полем.
- 3. Яка група називається повноциклічною? Побудувати повноциклічну групу 6-го порядку за рядком додавання з одиницею $1\ 3\ 0\ 5\ 2\ 4.$

- 1. Означення групи та абелевої групи. Поняття нормального дільника групи та його властивості. Теорема Лагранжа.
- 2. Математичні підстави шифру Шаміра. Зашифрувати повідомлення "ШАМІР" цим шифром.
 - 3. Побудувати поле G_2^2 над полем лишків F_2 за модулем 2.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 6

- 1. Означення абелевої групи. Прямий добуток груп та його властивості.
- 2. Назвати основні методи хакерських атак на криптосистеми та коротко охарактеризувати кожний з методів.
 - 3. Метод обміну ключами Діффі-Хеллмана та його основні властивості.

- 1. Означення протоколу з нульовим розголошенням та методи побудови таких протоколів.
- 2. Означення односторонньої функції та односторонньої функції з додатковою інформацією.
 - 3. Метод обміну ключами Ель-Гамаля та його основні властивості.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 8

- 1. Метод криптоаналізу "крок гіганта, крок немовляти" та його математичні підстави.
- 2. Знайти множину твірних мультиплікативної групи поля F_{13} . Відповідь обгрунтувати.
- 3. Алгоритм Гаусса розв'язання системи конгруенцій. Розв'язати систему конгруенцій: $x \equiv 4(15), x \equiv 7(20), x \equiv 11(35)$.

- 1. Функція Ойлера та її основні властивості. Математичні підстави шифру RSA.
- 2. Основні небезпеки для криптографічних систем. В чому полягають небезпеки технічного та людського характеру?
- 3. Означення і основні властивості еліптичних кривих третього порядку. Навести рівняння еліптичної кривої у формі Веєрштраса.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 10

- 1. Означення ін'єктивної, сюр'єктивної та бієктивної функцій. Довести, що функція обернена до бієкції теж буде бієкцією.
- 2. Група підстановок та її властивості. Циклічний розклад підстановки. Парні та непарні підстановки. Теорема Келі.
 - 3. Яка користь від класичних шифрів? Зокрема, яка користь від шифру Вернама?

- 1. Криптографічні хеш-функції та їх основні властивості. Навести приклад криптографічної хеш-функції.
 - 2. Протокол обміну ключами Діффі-Хеллмана та його основні властивості.
 - 3. Навести асимптотичні оцінки росту функцій та основні властивості цих оцінок.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 12

- 1. Класи часової складності алгоритмів. Дати коротку характеристику цих класів і описати зв'зок теорії складності з криптографією.
- 2. Яке кільце називається областю цілісності. Примарні кільця, теорема Гауса про циклічність мультиплікативної групи кільця.
- 3. Зашифрувати алгоритмом RSA повідомлення CAR, самостійно підібравши параметри для шифру.

- 1. Китайська теорема про остачі. Побудова ізоморфізму кільця лишків та прямого добутку абелевих груп.
- 2. Знайти всі твірні мультиплікативної групи поля F_{11} . Скільки має бути таких твірних?
- 3. Зашифрувати шифром Віжінера повідомлення KUKURIKU за допомогою ключа RIKITI.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 14

- 1. Теорема про ділення з остачею, теореми про властивості НСД.
- 2. Кільця та їх властивості. Ідеали кільця, знайти ідеали кільця лишків Z_6 .
- 3. Зашифрувати шифром Шаміра повідомлення ATTACKINTVELVE.

- 1. Означення групи, кільця і поля. Ізоморфізм та гомоморфізм груп.
- 2. Частотний метод криптоаналізу. Основні засади цього методу.
- 3. Зашифрувати за допомогою груп підстановок слово "СТУДЕНТ", підібравши самостійно підстановки для двоелементних блоків.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 16

- 1. Означення поля та найпростіші властивості мультиплікативної групи поля.
- 2. Описати основні способи хакерських атак на шифри.
- 3. Зашифрувати методом біграм слово англійської мови "ATAS" за допомогою матриці з рядками (2,3) і (7,8).

- 1. Означення поля. Різновиди скінченних полів. Просте поле та його властивості. Яке поле називається полем характеристики 0?
- 2. Побудувати ізоморфне відображення кілець Z_6 і кільця, яке задане рядком додавання з одиницею 1 3 0 5 2 4.
 - 3. Навести означення класів складності PSpase і ExpTime.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 18

- 1. Повні та зведені системи лишків. Порівняння за модулем простого і складеного числа. Властивості цих порівнянь.
- 2. Довести, що кільце лишків Z_m за модулем простого числа m буде областю цілісності.
 - 3. Зашифрувати шифром Діффі-Хеллмана повідомлення "ШИФР".

- 1. Означення групи та абелевої групи. Поняття нормального дільника групи та його властивості. Теорема Лагранжа та її наслідки.
 - 2. Шифр Ель-Гамаля та його математичні підстави.
 - 3. Побудувати поле G_2^2 над полем лишків F_2 за модулем 2.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 20

- 1. Означення групи. Групи підстановок та їх властивості.
- 2. Назвати основні методи хакерських атак на криптосистеми та коротко охарактеризувати кожний з методів.
 - 3. Метод обміну ключами Ель-Гамаля та його основні властивості.

- 1. Означення протоколу з нульовим розголошенням та методи побудови таких протоколів.
- 2. Коротко охарактеризувати алгоритм Схоуфа для обчислення числа точок на еліптичній кривій.
- 3. Що собою являє стеганографія і в чому її сенс. Книжковий шифр та його недоліки.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 22

- 1. Метод криптоаналізу "крок гіганта, крок немовляти" та його математичні підстави.
- 2. Знайти множину твірних мультиплікативної групи поля F_7 . Відповідь обгрунтувати.
- 3. Алгоритм Гаусса розв'язання системи конгруенцій. Розв'язати систему конгруенцій: $x \equiv 5(15), x \equiv 7(20), x \equiv 8(35)$.

- 1. Функція Ойлера та її основні властивості. Математичні підстави шифру RSA. Зашифрувати повідомлення "RSA" цим шифром.
- 2. Основні небезпеки для криптографічних систем. В чому полягають небезпеки технічного характеру та виробничого характеру?
- 3. Означення і основні властивості еліптичних кривих третього порядку. Навести рівняння еліптичної кривої у формі Веєрштраса.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 24

- 1. Означення ін'єктивної, сюр'єктивної та бієктивної функцій. Довести, що функція обернена до бієкції теж буде бієкцією.
- 2. Група підстановок та її властивості. Циклічний розклад підстановки. Парні та непарні підстановки. Теорема Келі.
 - 3. Розв'язати рівняння 213x + 134y = 1.

- 1. Криптографічні хеш-функції та їх основні властивості. Навести приклад криптографічної хеш-функції.
 - 2. Протокол обміну ключами Діффі-Хеллмана та його основні властивості.
- 3. Обчислити $131^{131} \pmod{17}$ двома алгоритмами. Який з двох алгоритмів в даному випадку кращий?

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 26

- 1. Класи часової складності алгоритмів. Дати коротку характеристику цих класів і описати зв'язок теорії складності з криптографією.
- 2. Які переваги і недоліки має лінійний генератор псевдовипадкових чисел? Основні вимоги до таких генераторів.
- 3. Зашифрувати алгоритмом RSA повідомлення CAA, самостійно підібравши параметри для шифру.

- 1. Криптосистеми поділу секрета, принципи побудови, застосування.
- 2. Знайти всі твірні мультиплікативної групи поля F_{17} . Скільки має бути таких твірних?
- 3. Зашифрувати шифром Віжінера повідомлення KUKURIKU за допомогою ключа RIKI.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 28

- 1. Теорема про ділення з остачею, теореми про властивості функції Ойлера.
- 2. Метод побудови скінченних полів за допомогою незвідного полінома. Чи довільні два поля однакового скінченного порядку ізоморфні?
- 3. Зашифрувати шифром Вернама повідомлення *ATTACKINTVELVE* за допомогою ключа такої самої довжини, що і повідомлення.

- 1. Підстановки. Група підстановок та її властивості. Теорема Келі.
- 2. Кільця та їх ідеали. Чи буде кільце, порядок якого більший 2 і в якому виконується закон ідемпотентності областю цілісності?
- 3. Зашифрувати гомофонічним шифром повідомлення *PLANPILOTA* за допомогою ключа такої самої довжини, що і повідомлення.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 30

- 1. Функція Мебіуса та її властивості. Теорема Ойлера.
- 2. Поле та його порядок. Теорема про порядок елемента в полі F_q^* . Область цілісності та її властивості.
- 3. Лінійні конгруенці з невідомим та метод розв'язання таких конгруенцій. Формула Гауса.

- 1. Довести примітивну рекурсивність функцій div(x,y)=1 якщо x дільник y; nd(x) кількість дільників числа x.
- 2. Нехай розклад підстановки f на цикли має цикли довжини 3, 4, 4. Чому дорівнює f^{12} ? Відповідь обгрунтувати.
 - 3. Перерахуйте і дайте характеристику основних криптографічних атак.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 32

- 1. Цілком таємна криптосистема за Шенноном. Приклад такої системи.
- 2. Довести, що кільце лишків за модулем числа m буде полем тоді і тільки тоді, коли m просте.
- 3. Протокол обміну Діффі-Хеллмана. Дати характеристику і довести основні його властивості.

- 1. Основна теорема арифметики. Найпростіші методи факторизації чисел.
- 2. Нехай розклад підстановки f на цикли має цикли довжини 3, 4, 4. Чому дорівнює f^{12} ? Відповідь обгрунтувати.
 - 3. Перерахуйте і дайте характеристику основних криптографічних атак.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 34

- 1. Метод побудови великого простого числа. Описати послідовність кроків.
- 2. Довести, що коли підстановка f має розклад на цикли $s_1 s_2 \cdots s_m$, то підстановка f^k матиме розклад на цикли $s_1^k s_2^k \cdots s_m^k$.
- 3. Алгоритми тестування чисел на простоту: метод послідовного ділення, решето Ератосфена і критерій Вільсона.

1. Довести, що коли цикл підстановки s має довжину k, то $s^k = \varepsilon$, де ε – тотожна підстановка.

Користуючись цією властивістю, знайти f^{100} , де

- 2. Числа Ферма і Мерсенна та їх властивості.
- 3. Алгоритм тестування чисел на простоту на основі малої теореми Ферма.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л.

Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 36

- 1. Властивості умовної ймовірності. Незалежні події. Ланцюги Маркова та їх властивості.
- 2. Властивості функцій НСД і НСК. Алгоритми їх обчислення (Евкліда і бінарний).
- 3. Генератори випадкових чисел. Основні вимоги до таких генераторів та способи їх побудови.

- 1. Числа Мерсенна і Ферма. Методи тестування цих чисел на простоту.
- 2. Алгоритми обчислення функції $a^d \pmod{m}$ та їх характеристика.
- 3. Ентропія та інформація. Частотна характеристика природних мов.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 38

- 1. Довести, що скінченна напівгрупа з одиницею і законом (лівого або правого) скорочення буде групою.
 - 2. Довести, що коли n непарне число, то $n^2 \equiv 1 \; (mod \; 8)$.
- 3. На чому грунтується впевненість існування односторонніх функцій? Яке поняття припиняє своє існування, якщо P = NP?

- 1. Основні дискретні розподіли, умовна ймовірність. Властивості. Моделі M_0 і M_1 та їх характеристика.
 - 2. Довести тотожність Гаусса: $\varphi(n) = \sum_{d|n} \varphi(d) = n$.
- 3. Охарактеризувати основні оцінки асимптотичного порівняння функцій. Навести їх властивості.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 40

- 1. Довести, що ядро гомоморфізму групи буде нормальним дільником групи, а ядро гомоморфізму кільця буде його ідеалом.
 - 2. Довести формулу обчислення функції Ойлера. Обчислити $\varphi(1600)$.
 - 3. Теорема про основні оцінки асимптотичного порівняння функцій.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л.

Зав. кафедри Провотар О.І.

- 1. Еліптичні криві. Вибір параметрів еліптичної кривої.
- 2. Цифровий підпис та принципи його побудови.
- 3. Навести приклади односторонніх функцій. На яких властивостях грунтується поняття односторонньої функції?

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 42

- 1. Електронні гроші та протоколи роботи з ними. На чому грунтуєтся надійність роботи з ними?
 - 2. Протоколи взаємної аутентифікації. Описати кроки.
 - 3. Цілком таємна криптосистема за Шенноном. Приклад такої системи.

- 1. Криптосистеми поділу секрету. Принципи побудови та властивості.
- 2. Протоколи взаємної аутентифікації. Описати кроки.
- 3. Цифровий підпис Ель-Гамаля. Побудова та властивості.

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем 30.03.21 р., протокол N 10 Екзаменатор Кривий С.Л. Зав. кафедри Провотар О.І.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка Кафедра інформаційних систем Математичні основи захисту інформації 4 курс ОКР "бакалавр", 8 семестр Екзаменаційний білет N 44

- 1. Цифровий підпис. Умови, яким повинен задовольняти такий підпис.
- 2. Ентропія та інформація. Ентропія на символ джерела.
- 3. Цифровий підпис RSA. Побудова та властивості.